

RV KREVER ET PORNOFRITT OSLO. BAKGRUNNSNOTAT

Både kvinneorganisasjoner, enkeltpersoner og offentlige myndigheter som Likestillingsrådet og Forbrukerombudet har i de senere årene reagert med stadig større bekymring over pornoindustriens utbredelse i Norge. I et brev til Justisminister Mona Røkke 9.12.82 skrev bl.a. Likestillingsrådet følgende som en begrunnelse for henstillingen til departementet om å opprette en hurtigarbeidende arbeidsgruppe for å se på lovverkets regler mot pornografi: "Likestillingsrådet...ser med uro på den tiltagende distribusjon av pornografi med islett av tildels sterk vold...Ved siden av det rent pornografiske innholdet, er det også blitt vanlig å framstille kvinner i meget nedverdiggende situasjoner. Dette vil kunne føre til holdninger mot kvinner generelt som er meget uheldige og som vil virke nedbrytende på det arbeid som gjøres for å fremme likestilling og likeverd mellom kjønnene. Likestillingsrådet vil også peke på skadevirkninger, i det slike blader/filmer kan virke forbilledannende. Spesielt vil vi tro at dette kan skade ungdom."

Tiltross for den tiltagende offentlige bekymring, ser imidlertid ikke pornoindustriens frammarsj i Norge å bli vesentlig hindret. RV legger derfor fram følgende "anti-pornoplan" for å peke på hvordan Oslo kommune - og andre kommuner i landet - kan bidra til å begrense pornomarkedet. Vi er av den oppfatning at alle tiltak som er med på å begrense spredningen av porno, er med på å gjøre markedet - og dermed pornoens skadevirkninger - mindre. Vi legger fram denne planen fordi også kommunene har et ansvar for å møte pornoens kvinnediskriminerende frammarsj med politiske vedtak. Vi håper med denne planen å få kampen mot porno opp på den politiske dagsordenen i kommunene, og oppfordrer de øvrige partiene til å vedta prinsippet om pornofrie kommuner.

1. Stans pornoen ved grensa

Oslo er et nøkkelledd for importen av porno til landet.

Rv krver importforbud av porno.

Oslo kommune må snarest ta initiativet til et møte mellom Tollvesenet, Justisdepartementet og Oslo kommune for å diskuterte hvordan et importforbud mot porno kan gjennomføres og håndheves.

I dag har Tollvesenet/Postverket adgang til å si fra til politiet dersom de har mistanke om forsendelse av straffbare varer. I slike tilfeller kan politiet gjøre beslag på vanlig måte. I praksis slipper all porno så og si upåaktet hen inn i landet. Varene tolldeklarereres som andre varer, og ytterst sjelden tas det stikkprøver.

Ved et importforbud mot porno kan staten ta aktivt del i arbeide for å begrense pornografien og dens skadevirkninger, i stedet for ^{som} i dag å tjene penger på pornoen legalisere den ved å betrakte den som en hvilken som helst annen vare.

2. Nei til pornosalg i butikker/bensinstasjoner/kiosker

Kommunen har i dag ingen oversikt over hva slags porno som selges hvor. Oslo kommune må straks skaffe seg slik oversikt, og sørge for at næringsdrivende som selger porno stanser dette salget. Oslo kommune krever dessuten at Stortinget må vedta en konsesjonsløy for videosalg, slik at videoselgere må forplikte seg i forhold til etiske regler om ikke å spre pornografi eller volds- og kvinne-diskriminerende videoe.

3. Vekk med pornosalg fra kommunale gårder

Et særlig ansvar i arbeidet mot porno har Oslo kommune når det gjelder å stanse pornosalget som måtte drives i gårder som kommunen selv eier. Kommunen må skaffe seg oversikt over hvor slikt salg kan forekomme, og si opp leieforhold som i dag brukes til å spre porno. Kommunen må også for framtiden forplikte seg til ikke å inngå leieforhold som misbrukes til å spre pornografi.

9. Nei til Narvesen på kommunal grunn inntil pornoen forsvinner fra Narvesen.

Pornoen spres ikke bare gjennom egne pornobutikker eller postordrefirmaer. Narvesen er landets største legale formidler av porno, bl.a. gjennom distribusjonen av mannfolkblader som Aktuell Rapport, Express, Alle Menn, Cats osv.

En stor del av Narvesens virksomhet i Oslo foregår fra kommunal grunn. Dette gjelder bl.a. kioskene ved T-banestasjonene og kioskene ved Stortinget, Briskebyveien, Bygdøy Alle, Olav Ryes plass, Pilestredet, Sagene kirke, St.Hanshaugen, Solli plass, Valkyriegaten, Vogtsgt. og Youngstorget. RV krever at Oslo kommune nekter Narvesen å leie salgsplass på kommunal grunn inntil Narvesen fjerner pornoer fra omsetningen.

Narvesens ansvar blir desto-større når en ser pornoomsetningen i sammenheng med at staten gjennom NSB eier 41% av aksjene i selskapet. (De øvrige 59% eies av institusjonen Fritt Ord). At pornoen forsvinner fra Narvesen, er derfor også en måte staten aktivt kan bekjempe pornoindustrien på.

Etter markedsføringslovens § 1, 2. ledd er forøvrig en rekke pornoannonser i Aktuell Rapport vurdert som ulovlige av Forbrukerombudet (Aktuell Rapport nr. 46 og 50 1982 og Cats nr. 1 83). Markedsføringsloven pålegger annonsetrere og den som utformer reklame å sørge for at reklamen ikke er i strid med likeverdet mellom kjønnene, og ikke gir inntrykk av en nedsettende vurdering av det ene kjønn eller på krenkende måte avbilder kvinne eller mann.Hagen er pålagt å fjerne disse annonsene, men de trykkes fortsatt bl.a. i Aktuell Rapport nr. 34/83. Narvesen bidrar derfor også til å spre ulovlig reklame.

5. Nei til pornoreklame i kommunal virksomhet

RV støtter kravet om at all pornoreklame må forbys, på samme måte som det er innført forbud mot reklame for tobakk og alkohol. Det er tidligere slått fast at forbud av tobakks- og alkoholreklame ikke strir mot Grunnlovens § 100, og vi går derfor ut fra at det derfor ikke ligger lovmessige hindringer i veien for en lov mot pornoreklame. Et slikt reklameforbud vil i vesentlig grad bidra til å begrense pornoindustrien, siden reklame - ikke minst for postordreartikler - er et viktig bindeledd mellom pornoforhandlerne og publikum.

Inntil et slikt formelt reklameforbud mot porno er vedtatt, må Oslo kommune sørge for at det ikke forekommer pornoreklame i kommunal virksomhet. A/S Sporveis-annonsene har vedtatt av Leif Hagen og hans produkter/firmaer ikke får kjøpe reklameplass. Hagen har imidlertid fått mulighet til å reklamere indirekte, ved at Sporveis-annonsene formidler annonser for blader/aviser som inneholder Hagen-reklame og også reklame for annen porno. Dette gjelder eksempelvis andre mannfolkblader, og også Dagbladet så lenge Dagbladet trykker pornoannonser. *Også slik reklame må stanses.*

6. Anti-pornokampanje i kommunal regi

Pornoindustrien gjennomfører et gigantisk korstog mot kvinnefrigjøring. For å skape en motvekt til pornoindustriens påvirkning, må Oslo kommune sette i gang en anti-pornokampanje f.eks. i Sporveis-annonsene og på annen reklameplass som kommunen disponerer eller har innflytelse over. Dette gjelder ^{bl.a.} Kinoreklamen i Oslo.

Kampanjen lages i samarbeid med Fellesaksjonen mot pornografi og prostitusjon og Medisinerstudentenes seksualopplysning (MSO).

7. Informasjon i Oslo-skolene

Skolesjefens kontor pålagges i samarbeid med Fellesaksjonen mot pornografi og prostitusjon og MSO å lage en informasjonspakke mot pornografi ^{obligatorisk} til bruk i Osloskolene på alle klassetrinn.

8. Fast bevilgning til Fellesaksjonen mot pornografi og prostitusjon

Oslo bystyre bevilger kr. 300 000 til arbeidet som Fellesaksjonen driver i Oslo for budsjettåret 1984. Slik støtte må bli en fast post i budsjettet.

9. Økt politiinnsats mot pornografi

Oslo kommune henstiller til Oslo Politikammer om å trappe opp aksjoneringen mot pornoomsetningen i byen.

10. Nye regler for beslag og rettsforfølgelse av pornografi

Oslo kommune henstiller til Justisdepartementet om at det kommer fortgang i utarbeidelsen av nye retningslinjer for rettsapparatets kontroll av pornografien.

I dag har politiet ingen adgang til å stenge en butikk der pornobeslag har blitt tatt. RV mener at politiet må gis lovhjemmel til å stenge slike butikker inntil endelig dom i saken er falt.

Politiet bruker dessuten ^{uforholdsmessig} mye tid til gjennomgåelse og registrering av ^{porno-}beslag. RV foreslår en regelendring ved beslag, slik at et helt parti kan beslaglegges dersom det viser seg at en bestemt brøk av materialet viser seg å være pornografisk.

RV krever dessuten et lovforsbud mot pornoreklame.

RV KREVER PORNOFRIE KOMMUNER

Rød valgallianse vil i alle kommuner der vi blir representert stille krav om "pornofrie kommuner". Følgende 10 punkter inngår i planen for å stanse pornoindustrien:

1. Stans pornoen ved grensa - importforbud av porno.
2. Nei til pornosalg i butikker/bensinstasjoner/kiosker.
3. Vekk med pornosalg fra kommunale gårder.
4. Nei til Narvesen på kommunal grunn inntil pornoen forsvinner fra Narvesen. Staten som gjennom Narvesen eier 41% av aksjene
5. aksjene i Narvesen, må øyeblikkelig krve at Narvesen stanser omsetninga av porno.
5. Nei til pornoreklame i kommunal virksomhet.
6. Anti - pornokampanje i kommunal regi.
7. Informasjon i skolene: Nei til porno - ja til seksualitet.
8. Faste bevilgninger til fellesaksjonen mot pornografi og prostitusjon.
9. Økt politiinnsats mot porno.
10. Nye rettsregler mot pornografi: Forenklet etterforskning ved beslag. Lovforbud mot pornoreklame. Stengning av pornobutikkene inntil dom er falt.

1

Rød Valgallianse vil reise disse forslagene i by - og kommunestyre, oppfordre de øvrige partiene til å slutte seg til kravet om pornofrie kommuner, og vedta retningslinjer i tråd med de ovenstående kravene.